

Kehitysvammaisten yhteisöllisen asumisen yksikön Hilman lakkautus

123/00.04.07/2023

Khall 05.06.2023 § 135

Selostus

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen Siun Soten johtavilta viranhaltijoilta saadun tiedon mukaan kehitysvammaisten asumisyksikkö Hilma (os. Mikonkatu 11) ollaan lakkauttamassa Outokummusta. Perusteeksi esitetään riittämätön kysyntä Outokummussa eli tarvetta ei ole ollut kaikille Hilmassa oleville asumispaikoille sekä se, että asumispalveluiden tarvitsijoiden ikärakenne johtaa ympärivuorokautisen palvelutarpeen lisääntymiseen ja siten muuttoon pois Hilmosta.

Outokummussa on arviolta reilu 70 kehitysvammaista eri ikäluokkaan kuuluvaa. Joitakin kehitysvammaisia asuu ns. lapsuuden kodissaan jo iäkkäiden vanhempien luona. Viimeistään siinä vaiheessa, kun vanhemmat eivät enää jaksa huolehtia hoidosta ja palvelutarve lisääntyy, tulee tarve siirtyä yhteisölliseen asumisyksikköön, kuten esim. Hilmaan. Kun asumisyksikkö sijaitsee Outokummussa, myös kehitysvammaisten läheisten on mahdollisuus käydä vierailulla asumisyksikössä, joka ei välttämättä onnistu, jos matkaa kertyy satoja kilometrejä.

Kotona asuvien kehitysvammaisten vanhemmat tarvitsevat lomapäiviä. Mikäli Hilmassa on tyhjillään olevia asiakaspaikkoja, niitä voi hyödyntää kehitysvammaisen lyhytaikaiseen asumiseen, myös muualtakin tuleville kuin vain outokumpulaisille.

Asumisyksikkö Hilmassa on seitsemän asiakaspaikkaa ja tällä hetkellä Hilmassa asuu viisi henkilöä. Joillekin Hilmassa asuville Hilma on ollut koti jo yli kymmenen vuoden ajan. Tuntuu aika kovalta päätökseltä, että henkilö joutuu siirtymään omasta kodistaan vastoin tahtoaan, jos tilanne on tämän kaltainen.

Outokummussa on hyvä asumisen edellytykset myös kehitysvammaisille. Hilmassa itsessään on fasilitetit kunnossa, kaupungin palvelut ovat lähellä, erilaisia vapaa-ajanviettomahdollisuuksia ja tapahtumia on runsaasti. Eli väite siitä, etteikö kaupungissa viihdyttäisi, etteikö outokumpulainen kehitysvammaisen voisi viihtyä kaupungissa, ei pidä paikkaansa.

Outokummun vammaisneuvosto on kokouksessaan 14.4.2023 käsitellyt Hilman mahdollista lakkautusta. Ennen kuin mitään päätöstä lakkauttamisesta tehdään, tulee selvittää

- tarkemmin ennakoituvat tulevat asiakasmäärät
- nykyisten asiakkaiden mielipiteet itsemääräämisoikeuden toteuttamisen hengessä
- perustelut siihen, miksi päätöstä Hilman lakkautuksesta valmistellaan jo ennen kuin Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen palveluverkosta on tehty strategisia päätöksiä.

Vammaisneuvostohan on vaikuttamistoimielin, joka on edustamansa väestöryhmän vaikuttamis- ja kuulemiskanavia. Vaikuttamistoimielimelle tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa kunnan toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on - tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan - merkitystä edustamansa henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa

palveluiden kannalta. Myös hyvinvointialue on perustanut vaikuttamistoimielimiä, mm. vammaisneuvoston. Asia on hva:n vammaisneuvoston esityslistalla 8.6.2023 todettuna ja hyvin yksipuoleisesti perusteltuna.

Outokummun kaupunkia, ei virka- eikä luottamushenkilöitä, ole millään tavalla kuultu Hilman lakkautusprosessia suunniteltaessa. Myöskään kirjallista päätöstä lakkauttamisesta hyvinvointialue ei ole tehnyt, vaan todennut, että saahan se kaupunki 3 vuoden vuokrat ko. toimitiloista.

Vaikutusarviointi	Kehitysvammaisten asiakkaiden itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen
Valmistelija	Kaupunginjohtaja
Lisätietoja	Kaupunginjohtaja Päivi Lintumäki, paivi.lintumaki@outokummunkaupunki.fi , puh. 050 382 7769.
Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus lausuntonaan Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle ilmoittaa, että Outokummun kaupunki jyrkästi vastustaa kehitysvammaisten asumisyksikkö Hilman lakkauttamista. Asumisyksikkö Hilma on huomioitava ja lisättävä valmisteilla olevaan hyvinvointialueen palveluverkkoon, mikäli se on suunniteltu siitä poistettavan.
Päätös	Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
